

MAGYAR KÖNYVESHÁZ.

ADALÉKOK SZABÓ KÁROLY RÉGI MAGYAR KÖNYVTÁRÁNAK
I. KÖTETÉHEZ.¹

I.

[464.] [Hely nélkül.] 1638.

Minden esztendőre szól-|gálo örök | CALEND- | RIVM | és az | CISIO
JANUS | Magyaról. [Szövegzáró egy rák, egy makk.]

8-r. a₁₋₈=8 számozatl. levél. Hely, év és nyomtató nélkül. A naptár szól az 1638—1658 évekre.

A naptár, mely ez alakban tudommal egyetlen, egy táblával kezdődik: «TABULA Festorum mobilium pro consignatis annis frequentibus, az új Calendarium szerint.» E táblán az 1638—1658 évekre meg van határozva a húsvét, a farsang heteinek száma, az epactae, a vasárnap betű, a Mátyás-ugrás. Ezt követi 12 oldalon a 12 hónap leírása a következő rovatokkal: napok sorszáma, a hét napjai *a, b, c, d, e, f, g* betűkkel jelezve az akkori naptári szokás szerint, a hónapról valami megjegyzés egymás alá nyomtatott annyi szótagból, a hány napja van a hónapnak, továbbá névnapok és római naptár. Az egyes hónapokról való megjegyzésekben pl. áprilistről ez olvasható: «Virágos Am-brús meg-tán-to-rúlt az jó bor-tul, Ti-bur-tzot kül-dé az al-föld-re György Alb: Mark-hoz zöld bu-za-ért».

Erdélyi Nemzeti Múzeum. (?)

Ferenczi Zoltán.

2.

Várad. 1656.

Neubarth Christoph. Theolog és Astronomus Kalendariuma. Mellyet irt Urunk születése után 1656. esztendőre, mely Bissextilis. Es Magyarországra s Erdélyre nagy figyelmetességgel alkalmaztatott. Varadon Nyomtatattott Szenczi Abraham által.

Töredék. 16-r. Egy 1657-ben megjelent könyv (Jesvita Paterek Titkai. Nagyvárad) tábláiból áztattam ki. Cím lapja hiányzik. A címet a Ráth György

¹ Az utolsó számozott (463) adalék a Magyar Könyvszemle 1911. évfolyama 353. lapján jelent meg.

csonka példánya (Magyar Könyvszemle 1880. 300 lap.) után írtam le, mely most az Akadémia könyvtárában van. Megvan a napok jegyzékéből 2 levél töredéke (Nov. 18—21. Decemb. 1—2. 17—21); a Prognosticalasból szintén 2 levél; «(Az) Efstendőnek négy részeiről» c. szakaszból [(I.) «A' TELRÖL». «II. A' TAVASZROL». «III. A' NYARROL».] 2 levél; a «SOKADALMAK» címűből a Januariusban, Februariusban, Martiusban, Aprilisban, Majusban és Juniusban (ez csonkán) tartott vásárok jegyzéke — 2 levél — s végre a Chronica c. részből 3 levél töredéke; összesen = 11 levélnyi töredék (Ezek között 5 ép levél s 6 csonka); mind oly részletek, melyeket a Ráth-könyvtár töredéke (= a naptár 8 első levele, július 16-ig) nem tartalmaz s így eddig ismeretlenek voltak.

Sárospataki ref. főiskolai könyvtár.

Harsányi István.

3.

[465] (Kassa. 1660.)

Naptár az 1660-ik évre.

«1660. 29. Januarii. Marcus. Severinus typographus az n. tanácsnak 1660. esztendőre való calendariumokat praesentált.» Kassa városi jegyzőkönyvek.

Kemény Lajos.

4.

[466] (Gyulafejérvár. 1661.)

NOS MICHAEL APAFI | DEI GRATIA PRINCEPS | Transylvaniæ,
partium Regni Hungariæ Domi- | nus, & Sicularum Comes & c. Memo-
riæ commen- | damus tenore præsentium significantes quibus expedit
univerfis: | Quòd Spectabiles, Magnifici, Generosi & Nobiles, cæteri q; |
univerſi Status & Ordines trium Nationum Regni noſtri Tranſyl- | vaniæ,
in Generalibus eorum Comitibus ad diem Vigefimum Menſis | Novemb.
Anni Dni Millefimi Sexentefimi Sexageſimi primi in oppi | dum noſtrum
Kis-Schelk, ex edicto noſtro, celebratis, congregati, ex- | hibuerunt
nobis & præſentaverunt quosdam infraſcriptos Articulos | in eodem Con-
ventu communibus eorundem votis & ſuffragiis, | pari q; & unanimi
conſenſu concluſos Supplicantes nobis humilimè, | ut nos univerſos eos
Atticulos, (igy!) omnia q; & ſingula in eiſdem conten- | ta ratos, gratos
& accepta habentes, noſturn q; conſenſum illis | præbentes, autoritate
noſtra Principali benignè acceptore, appro- | bare ratificare & confirmare,
atque tam nos ipſi obſervare, quàm | per alios omnes, quorum intereſt,
obſervari facere, dignemur. | Quorum quidem Articulorum tenor talis
eſt: | ARTICVLI DOMINORVM | REGNICOLARVM TRIVM- | Nationum
regni Tranſylvaniæ in Comitibus eorum Generalibus, | ex edicto ſua
Celfitudinis Principalis in oppidū Kis-Schelk ad diem | Vigefimum Menſis

Decembris, Anni Millefimi Sexentefimi | Sexagefimi primi in dieetis, celebratis, concludi.

Ezután következnek a: PRÆFATIO magyarul, majd pedig a CONditio-k (I—XXIV) szintén magyarul. Ezt követi APAFI Mihály esküje magyarul, amely után jönnek az Articulus-ok (I—VI.) magyarul. Erre következnek: «Az Ország Statufi Homagiumoknak depositiojok Formulaja» magyarul, amelyből azonban csak 6 sor van meg; a többi hiányzik.

2-r. A—C=5 levél (a többi hiányzik). A kiadás helye és a nyomtató neve nélkül.

Zilahi Kíss Jenő könyvtárában Sárospatakon.

Harsányi István.

5.

[467] (Kassa.) 1663.

Uj es O kalendarium Christus Vrunk születése után valo (1663.) Esztendőre, Mellyet Magyar Országra Erdélyre és szomszéd Tartományokra alkalmaztatott. Neubarth Christoph, Boleslá Silesius által. Cassan. Severinus Marcus által.

Töredék. 16-r. Egy a XVII. században bekötött könyv táblájából kiátva. Címlapja hiányzik. A címet az 1662-iki kiadás (M. Könyvszemle, 1878. 274 lap) után írtam le. $B_3+B_4+B_5+(B_6)=4$ levél. (Szept. 16-tól December 31-ig.) A B_6 levél b. oldalán van a másodcím, e szöveggel: «Astrologiai | VELEKEDES* | Chrifus Vrunk születése után | valo | 1663.* | ESZTENDŐRE.* | Mellyben ez esztendőnek négy | részei, had és békeféség, földnek termése és | terméketlenfége, egyéb természet sze- | rint történeendő dolgokkal edgy- | gyütt jedzettettek meg. | Magyar Országgra, Erdélyre, és egyéb | szomszéd Tartományokra szorgal | maffan alkalmaz- | tatott. | NEUBARTH* CHRISTOPH.* | Theol: és Aftron: által».

Sárospataki ref. főiskolai könyvtár.

Harsányi István.

6.

[468] (Kassa. 1665.)

Naptár az 1665. évre.

«1664. 11. Decembris. Svéd compactor az n. tanácsnak *uj calendariumokat praesentáltatott*». Városi jk. *Kemény Lajos.*

7.

[469] (Sárospatak. 1666.)

POSAHAZI JA | NOSNAK KIS | IMRE NEVŰ JESUITA | PÁTER-REL VALO VE- || TELKEDESE IMEZ | KERDESRŰL | Volt-é valaha,

* A csillaggal jelzett szavak a másod-címlapon *vörösbetűkkel* vannak nyomtatva.

valaholott, valaki-|nél CALVINUS JANOS előtt,|a' moftani Cálvi-
nifták | Valláfa ?

12-r. A—D ív=67 számozott lap. [Hely és év nélkül.]

RÉVÉSZ Kálmán (Magyar Könyvszemle 1881-iki évf. 332 l.) ama tény-
körülmény alapján, hogy PÓSAHÁZI eme munkájának az 52-ik lapján mondot-
takat ERDÉLYI János szóról-szóra idézi a Budapesti Szemle VII. 1868. 333 lap-
ján, egészen helyesen következte, hogy: «a LUGOSSY csonka, *eddig egyetlen
példányán* (RMK. 1046) *kívül még egy másik is volt*, legalább még a hivatolt
közlemény írásakor, *Patakon*, vagy legalább nevezett idéző keze ügyében», —
mert PÓSAHÁZINAK ez a vitairata tényleg meg volt már az ERDÉLYI János ide-
jében is főiskolánk könyvtárában. E teljes példányt, a bejegyzés szerint, tasnádi
SZÉKELY István szepsii ref. lelkész ajándékozta a főiskolának 1792-ben. Abból a
feltűnő jelenségből, hogy a Lugossy-féle példány címlapján ott van (a RMK.
így jelzi) az M.DC.LXVI. évszám, a mienkére pedig nincs rányomtatva, —
azt következtetem, hogy e két példány két különböző kiadásból való. Az sem
lehetetlen különben, hogy a RMK. leírásánál tévedésből került oda az évszám.

Sárospataki ref. főiskolai könyvtár.

Harsányi István.